

Lieta C-436/20

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2020. gada 16. septembris

Iesniedzējtiesa:

Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana
(Valensijas autonomās kopienas Augstā tiesa, Spānija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 3. septembris

Pieteicēja un apelācijas sūdzības iesniedzēja:

Asociación Estatal de Entidades de servicialidad a Domicilio
(ASADE)

Atbildētāja un otra puse apelācijas tiesvedībā:

Consejería de Igualdad y Políticas Inclusivas

Pamatlietas priekšmets

Pamatlietā tiek lūgts noskaidrot Valensijas autonomās kopienas tiesiskā regulējuma, ar kuru līgumslēdzējām iestādēm tiek ļauts slēgt nolīgumus ar privāto tiesību bezpeļņas organizācijām par sociālo pakalpojumu sniegšanu personām, neizmantojot Savienības tiesiskajā regulējumā par publisko iepirkumu paredzētās procedūras, likumību.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ar interpretāciju – LESD 267. pants – Publiskie līgumi – LESD 49. un 56. pants – Direktīva 2014/24/ES – Direktīva 2006/123/EK – Valsts tiesību akti, ar kuriem līgumslēdzējām iestādēm tiek ļauts slēgt nolīgumus ar privāto tiesību bezpeļņas organizācijām par sociālo pakalpojumu sniegšanu personām, neizmantojot Savienības tiesiskajā regulējumā par publisko iepirkumu paredzētās procedūras

Prejudiciālie jautājumi

1) Vai LESD 49. pants un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) 76. un 77. pants (saistībā ar 74. pantu un XIV pielikumu) ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj valsts tiesisko regulējumu, kas ļauj līgumslēdzējam iestādēm vienoties ar privāto tiesību bezpeļņas organizācijām – ne tikai brīvprātīgo apvienībām – par **visu veidu** sociālo pakalpojumu sniegšanu personām **apmaiņā pret izdevumu atlīdzināšanu**, neizmantojot Publiskā iepirkuma direktīvā paredzētās procedūras un neatkarīgi no paredzētās vērtības, minētos mehānismus vienkārši iepriekš kvalificējot kā nelīgumiskus?

2) Ja atbilde [uz pirmo jautājumu] ir noliedzoša un ja tārad šāda rīcība būtu iespējama, vai LESD 49. pants un Publiskā iepirkuma direktīvas 76. un 77. pants (saistībā ar 74. pantu un XIV pielikumu) ir jāinterpretē tādējādi, ka līgumslēdzējas iestādes var vienoties ar privāto tiesību bezpeļņas organizācijām (ne tikai brīvprātīgo apvienībām) par **visu veidu** sociālo pakalpojumu sniegšanu personām apmaiņā pret izdevumu atlīdzināšanu, neizmantojot direktīvā paredzētās procedūras un neatkarīgi no paredzētās vērtības, minētos mehānismus vienkārši iepriekš kvalificējot kā nelīgumiskus, ja minētais valsts tiesiskais regulējums turklāt skaidri nepārņem direktīvas 77. pantā norādītās prasības, bet vienīgi atsaucas uz turpmāku īstenošanu ar reglamentējošiem noteikumiem, vadlīnijās, kas būs jāievēro šajos reglamentējošajos noteikumos, skaidri neparedzot, ka tajos būtu skaidri jāpārņem minētās direktīvas 77. pantā noteiktās prasības?

3) Ja arī šī atbilde būtu noliedzoša un šāda rīcība līdz ar to būtu iespējama, vai LESD 49. un 56. pants, Publiskā iepirkuma direktīvas 76. un 77. pants (saistībā ar 74. pantu un XIV pielikumu) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū 15. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka līgumslēdzējas iestādes, izvēloties privāto tiesību bezpeļņas organizācijas (ne tikai brīvprātīgo apvienības), ar kurām būtu jāvienojas par **visu veidu** sociālo pakalpojumu sniegšanu personām, papildus minētās direktīvas 2. panta 2. punkta j) apakšpunktā minētajiem kritērijiem kā vienu no izvēles kritērijiem var paredzēt to, ka attiecīgā organizācija ir iedibināta *pakalpojuma sniegšanas vietā*?

Atbilstošā Savienības judikatūra un tiesību normas

LESD 49. un 56. pants.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV 2014, L 94, 65. lpp.). 76. un 77. pants (saistībā ar 74. pantu un XIV pielikumu).

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV 2006, L 376, 36. lpp.). 15. panta 2. punkts.

Tiesas spriedums, 2012. gada 19. decembris, *Ordine degli Ingegneri della Provincia di Lecce* u.c. (C-159/11, EU:C:2012:817).

Tiesas spriedums, 2013. gada 13. jūnijs, *Piepenbrock* (C-386/11, EU:C:2013:385).

Tiesas spriedums, 2014. gada 19. jūnijs, *Centro Hospitalar de Setúbal un SUCH* (C-574/12, EU:C:2014:2004).

Tiesas spriedums, 2016. gada 28. janvāris, *Casta* u.c. (C-50/14, EU:C:2016:56).

Atbilstošā valsts judikatūra un tiesību normas

Ley 5/1997, de 25 de junio, por la que se regula el Sistema de Servicios Sociales en el ámbito de la Comunidad Valenciana (1997. gada 25. jūnija Likums 5/1997, ar ko reglamentē sociālo pakalpojumu sistēmu Valensijas autonomajā kopienā; 1997. gada 12. augusta *BOE* Nr. 192, 24405. lpp.) (Valensijas autonomās kopienas likums). 44.a., 53., 56., 62., 63., 64., 66., 67. un 68. pants. (Grozīts ar *Ley 13/2016, de 29 de diciembre, de medidas fiscales, de gestión administrativa y financiera, y de organización de la Generalitat* (2016. gada 29. decembra Likumu 13/2016 par nodokļu pasākumiem, administratīvo un finanšu vadību un autonomās kopienas pārvaldes organizāciju; 2017. gada 9. februāra *BOE* Nr. 34, 8694. lpp.).

Ley 3/2019, de 18 de febrero, de servicios sociales inclusivos de la Comunitat Valenciana (2019. gada 18. februāra Likums 3/1996 par Valensijas autonomās kopienas iekļaujošajiem sociālajiem pakalpojumiem; 2019. gada 12. marta *BOE* Nr. 61, 23249. lpp.) (Valensijas autonomās kopienas likums). 87., 88. un 92. pants.

Decreto 181/2017, de 17 de noviembre, del Consell, por el que se desarrolla la acción concertada para la prestación de servicios sociales en el ámbito de la Comunitat Valenciana por entidades de iniciativa social (Autonomās kopienas valdības 2017. gada 17. novembra Dekrēts 181/2017 par saskaņotas darbības īstenošanu sociālo pakalpojumu sniegšanā Valensijas autonomajā kopienā, ko veic sociālās iniciatīvas iestādes) (2017. gada 23. decembra *DOGV* Nr. 8197, 48245. lpp.).

Īss pamatlīstas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Saskaņā ar kompetenci, kas Spānijas Konstitūcijā tai ir piešķirta sociālo pakalpojumu jomā, Valensijas autonomā kopiena pieņēma 1997. gada 25. jūnija Likumu 5/1997, ar ko reglamentē sociālo pakalpojumu sistēmu Valensijas autonomajā kopienā (turpmāk tekstā – “Likums 5/1997”). Reglamentējošie noteikumi šī likuma īstenošanai tika pieņemti ar Autonomās kopienas valdības 2017. gada 17. novembra Dekrētu 181/2017 par saskaņotas darbības īstenošanu sociālo pakalpojumu sniegšanā Valensijas autonomajā kopienā, ko veic sociālās

iniciatīvas iestādes (turpmāk tekstā – “Dekrēts 181/2017”). Likums 5/1997 tika atcelts ar 2019. gada 18. februāra Likumu 3/2019 par Valensijas autonomās kopienas iekļaujošajiem sociālajiem pakalpojumiem (turpmāk tekstā – “Likums 3/2019”). Saskaņā ar šo likumu Dekrēts 181/2017 paliek spēkā.

- 2 *Asociación Estatal de Entidades de Servicios de Atención a Domicilio* (Valsts Mājas aprūpes pakalpojumu iestāžu apvienība; *ASADE*) iesniedza iesniedzējtiesā pieteikumu par administratīvās lietas ierosināšanu attiecībā pret Dekrētu 181/2017. Šajā pieteikumā tā papildus Dekrēta 181/2017 atzīšanai par spēkā neesošu lūdza atzīt Likuma 5/1997 44.a panta c) punkta, 53. panta, 56. panta 2. punkta un VI sadaļas nepiemērojamību.
- 3 Pieteikumā *ASADE* atsaucās arī uz LESD 267. pantu, lūdzot iesniedzējtiesu uzdot Tiesai prejudiciālu jautājumu par interpretāciju saistībā ar Likuma 5/1997 atbilstību LESD 49. pantam, Direktīvas 2014/24/ES 77. pantam un Direktīvas 2006/123/EK 15. panta 2. punktam. Uzklusījusi *ASADE* un otru lietas dalībnieci – *Consejería de Igualdad y Políticas Inclusivas de la Comunidad Valenciana* (Valensijas autonomās kopienas Vienlīdzības un iekļaujošas politikas ministrija) –, iesniedzējtiesa uzdeva Tiesai trīs prejudiciālus jautājumus, kas ir šeit izklāstītā lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 4 *ASADE* apgalvo, ka ar Dekrētu 181/2017, ar kuru tiek īstenota ar Likumu 5/1997 reglamentētā saskaņotā rīcība, organizācijām ar peļņas gūšanas mērķi tiek liegta iespēja sniegt sabiedriskos pakalpojumus ar saskaņotas rīcības palīdzību un ļauts bezpeļņas organizācijām (ne tikai brīvprātīgo apvienībām) sniegt sabiedriskos pakalpojumus pret atlīdzību, tām nepiemērojot pārskatāmu un vienlīdzīgu konkurences procesu. Tā uzskata, ka tas ir pretrunā LESD 49. pantam (brīvība veikt uzņēmējdarbību), Direktīvai 2014/24/ES, jo neesot ievērots vienlīdzīgas attieksmes pret ekonomikas dalībniekiem princips, un Direktīvas 2006/123/EK 15. panta 2. punktam.
- 5 *ASADE* apgalvo, ka tiek ierobežota brīvība veikt uzņēmējdarbību un ka šo ierobežojumu nepamato sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai sabiedrības veselības apsvērumi vai primāri vispārējo interešu apsvērumi. Turklāt tā uzskata, ka nevar tikt piemēroti izņēmumi no noteikuma, kas izklāstīti spriedumā *Centro Hospitalar de Setúbal* un *SUCH* un spriedumā *Casta* u.c., jo Valensijas autonomās kopienas tiesiskais regulējums neattiecas vienīgi uz veselības un sociālā nodrošinājuma jomu, bet gan attiecas uz visa veida sociālajiem pakalpojumiem, turklāt to varot piemērot bezpeļņas organizācijām, nevis tikai brīvprātīgo apvienībām.
- 6 Visbeidzot *ASADE* norāda, ka Likuma 5/1997 atcelšana ar Likumu 3/2019 nekādi nemaina situāciju, jo tajā vienīgi ar nelieliem grozījumiem tiek atkārtota saskaņotas rīcības sistēma un joprojām saskaņotas rīcības nolīgumi ir paredzēti tikai bezpeļņas organizācijām, nevis vienīgi brīvprātīgo apvienībām.

- 7 Vienlīdzības un iekļaujošas politikas ministrija uzskata, ka gan Likums 5/1997, gan Dekrēts 181/2017 atbilst Direktīvām 2014/24/ES un 2006/123/EK. Tā apgalvo, ka, pamatojoties uz solidaritātes principu, kas vispirms tika nostiprināts LES un šobrīd – arī LESD, Tiesa jau esot atļāvusi atkāpes no brīvas konkurences principa tādu līgumu gadījumā, kas sociālā nodrošinājuma sistēmas ietvaros tiek noslēgti bezpeļņas organizāciju interesēs, jo sociālajiem un veselības pakalpojumiem ir virkne īpašību, kuru dēļ ir nepieciešams piemērot atšķirīgu attieksmi saistībā ar publiskā iepirkuma noteikumiem. Šajā ziņā tā atsaucas uz Direktīvas 2014/24/ES 6., 7. un 114. apsvērumu, kā arī uz šīs direktīvas 77. pantu, kurā pat ir atļauts rezervēt noteiktām organizācijām tiesības slēgt publiskos līgumus sociālo, kultūras un veselības pakalpojumu jomā.
- 8 Vienlīdzības un iekļaujošas politikas ministrija norāda, ka saskaņota rīcība ir paredzēta kā alternatīva tiešai un netiešai tādu sabiedrisko pakalpojumu, kas nav saimnieciski pakalpojumi, pārvaldīšanai, ko veic bezpeļņas organizācijas, kuras saņem atlīdzību izmaksu atlīdzināšanas veidā (kas nevar ietvert nekādu komerciālo peļņu), pamatojoties uz budžeta efektivitātes principu. Turklāt tā uzskata, ka saskaņotā rīcība nepārkāpj Direktīvu 2006/123/EK, jo tā nav piemērojama pakalpojumiem ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, kas nav saimnieciski pakalpojumi, nedz arī sociālajiem pakalpojumiem, ko valsts vai valsts atzītas labdarības iestādes sniedz saistībā ar sociālajiem mājokļiem, bērnu aprūpi un atbalstu tādām ģimenēm un personām, kam pastāvīgi vai īslaicīgi vajadzīga palīdzība.
- 9 Visbeidzot Vienlīdzības un iekļaujošas politikas ministrija uzskata, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu nav pamatots, jo Likums 5/1997 ir atcelts ar Likumu 3/2019.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 10 Iesniedzējtiesa norāda, ka, ņemot vērā tādus Tiesas nolēmumus kā spriedums *Ordine degli Ingegneri della Provincia di Lecce* un spriedums *Piepenbrock*, atlīdzības līguma jēdziens ietver arī līgumus, par kuriem nolīgta atlīdzība ir ierobežota vienīgi ar to izmaksu atlīdzināšanu, kas radušies, sniedzot pakalpojumu, kas ir līguma priekšmets. Līdz ar to iesniedzējtiesa šaubās, vai Likuma 5/1997 44.a panta 1. punkta c) apakšpunktā, 53. pantā, 56. panta 2. punktā un VI sadaļā paredzētā saskaņotās rīcības sistēma atbilst Eiropas Savienības tiesībām, it īpaši LESD 49. un 56. pantam, Direktīvas 2014/24/ES 76. un 77. pantam (saistībā ar šīs direktīvas 74. pantu un XIV pielikumu) un Direktīvas 2006/123/EK 15. panta 2. punktam.
- 11 Iesniedzējtiesa uzskata, ka ir nepieciešams, lai Tiesa lemtu par tās šaubām par saskaņotās rīcības sistēmas saderību ar Savienības tiesībām, jo no tā ir atkarīgs nolēmums, kas tai ir jāpieņem attiecībā uz ASADE lūgumu atzīt Dekrētu 181/2017 par spēkā neesošu.

- 12 Iesniedzējtiesa norāda, ka tas, ka Likums 5/1997 tika atcelts ar Likumu 3/2019, neietekmē tās interesi saņemt no Tiesas lūgto interpretāciju, jo būtībā ar jauno likumu netiek grozīta saskaņotās rīcības sistēma attiecībā uz sociālo pakalpojumu sniegšanu un apstrīdētais administratīvais noteikums (Dekrēts 181/2017) ir jāizvērtē, ņemot vērā to, vai ar [Savienības] tiesībām ir saderīgs pamata likums (Likums 5/1997).

DARBBA VERSIJA